

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA. 410.020.01.2022

Pan
Piotr Nowak
Dyrektor
Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego
Narodowego Funduszu Zdrowia
w Katowicach
ul. Kossutha 13
40-844 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/057 – Dostępność i jakość świadczeń rehabilitacji dla pacjentów po przebytej chorobie COVID-19

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Narodowy Fundusz Zdrowia Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach ¹ , 40-844 Katowice, ul. Kossutha 13
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Nowak, Dyrektor Oddziału ² , od dnia 20 grudnia 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zapewnienie jakości i dostępności świadczeń rehabilitacji pocovidowej finansowanych ze środków publicznych
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2022 (do czasu zakończenia kontroli), z uwzględnieniem dowodów dotyczących zdarzeń wcześniejszych
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Beata Pękuł, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/135/2022 z 28 czerwca 2022 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: ŚOW NFZ lub Oddział.

² Dalej: Dyrektor Oddziału. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Piotr Nowak od 16 stycznia 2020 r. do 2 sierpnia 2021 r., Ewa Kabza p.o. Dyrektor Oddziału od 3 sierpnia 2021 r. do 19 grudnia 2021 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania ŚOW NFZ w zakresie zapewnienia jakości i dostępności świadczeń rehabilitacji dla pacjentów po przebytej chorobie COVID-19⁵, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Oddziału pozwoliły na zapewnienie jakości udzielanych świadczeń rehabilitacji pacjentom po przebytej chorobie COVID-19. Brak zapewnienia świadczeń rehabilitacji pocovidowej prowadzonej w warunkach domowych oraz zapewnienie dostępności do pozostałych form rehabilitacji pocovidowej (prowadzonej: przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, w trybie stacjonarnym czy w warunkach ambulatoryjnych) na terenie wszystkich powiatów województwa śląskiego wynikał z braku zainteresowania świadczeniodawców udzielaniem tego rodzaju świadczeń.

Sporządzono i prowadzono *Wykaz podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących rehabilitację świadczeniobiorcy po przebytej chorobie COVID-19*⁶ zawierający wymagane informacje, a wpisu do Wykazu podmiotów świadczeniodawców objętych badaniem dokonano bezzwłocznie.

Należności za udzielanie świadczeń rehabilitacji pocovidowej wypłacone zostały przez Oddział z dotrzymaniem siedmiodniowego terminu od dnia otrzymania prawidłowych dokumentów rozliczeniowych.

Złożone skargi rozpatrzono (lub przekazano zgodnie z właściwością) w terminach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷ oraz zarządzeniu Nr 31/2010/DSS Prezesa NFZ z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie rozpatrywania skarg i wniosków w Narodowym Funduszu Zdrowia⁸.

W związku z zakończeniem realizacji Programu rehabilitacji pocovidowej⁹ pozyskiwano informacje o liczbie pacjentów oczekujących na udzielenie tych świadczeń, a w przypadku oczekujących na udzielenie świadczeń w ramach rehabilitacji uzdrowiskowej występowano do podmiotów uzdrowiskowych spoza województwa śląskiego o możliwość przyjęcia pacjentów oczekujących na ten zakres świadczeń.

Stwierdzono nieprawidłowość polegającą na stosowaniu dodatkowych warunków udziału w realizacji Programu rehabilitacji pocovidowej, nieprzewidzianych w zarządzeniach Prezesa NFZ w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹⁰.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: rehabilitacja pocovidowa.

⁶ Dalej: Wykaz podmiotów.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2000.

⁸ Dz. Urz. NFZ z 2015 r. poz.33, ze zm.

⁹ Program i warunki realizacji świadczeń z zakresu rehabilitacji pacjentów po przebytej chorobie COVID-19 w podmiotach leczniczych będących zakładami lecznictwa uzdrowiskowego lub podmiotach realizujących rehabilitację leczniczą w trybie stacjonarnym, które posiadają niezbędną bazę zabiegową do prowadzenia rehabilitacji pacjentów, opracowany i wdrożony zarządzeniem Nr 63/2021/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 9 kwietnia 2021 r. (zmieniony i rozszerzony o rehabilitację w trybie ambulatoryjnym kolejnymi zarządzeniami Prezesa NFZ); dalej: Program lub Program rehabilitacji pocovidowej.

¹⁰ Zarządzenie Prezesa NFZ w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w okresie objętym kontrolą było to: zarządzenie Nr 42/2021/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 5 marca 2021 r. oraz zarządzenie Nr 217/2021/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 23 grudnia 2021 r., oba zmienione kolejnymi zarządzeniami; dalej: zarządzenie Prezesa NFZ w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Zapewnienie jakości i dostępności świadczeń rehabilitacji pocovidowej finansowanych ze środków publicznych

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą na terenie województwa śląskiego świadczenia rehabilitacji pocovidowej udzielane były przez cztery zakłady lecznictwa uzdrowiskowego. Według stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. usprawnieniu poddano 880 osób¹¹ a wartość wykonanych kosztów świadczeń wyniosła 3 917 920 zł¹².

Usprawnieniu w ramach rehabilitacji pocovidowej w trybie stacjonarnym prowadzonej przez dziewięć¹³ podmiotów leczniczych, według stanu na dzień 30 czerwca 2022 r., poddano 2 369 pacjentów¹⁴. Koszt wykonanych świadczeń wyniósł 11 096 888 zł¹⁵. Fizjoterapii w warunkach ambulatoryjnych, prowadzonych według stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. w 22 podmiotach leczniczych¹⁶, poddano 958 osób¹⁷, a wartość wykonanych świadczeń wyniosła 718 947 zł¹⁸.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. pocovidową rehabilitację psychiatryczną prowadził jeden podmiot leczniczy. Rehabilitacji poddano łącznie 31 pacjentów¹⁹, a wartość wykonanych świadczeń wyniosła 257 808 zł.

W okresie objętym kontrolą na obszarze województwa śląskiego nie były udzielane świadczenia rehabilitacji pocovidowej z zakresu fizjoterapii w warunkach domowych.
(akta kontroli str. 12-16)

Jak wyjaśnił Dyrektor Oddziału: *Do Oddziału nie wpłynął żaden wniosek w sprawie rehabilitacji pacjentów po przebytej chorobie COVID-19 w warunkach domowych. Oddział nie odnotował zainteresowania ze strony świadczeniodawców realizacją przedmiotowych świadczeń.*

(akta kontroli str. 46)

2. Na terenie województwa śląskiego świadczenia rehabilitacji pocovidowej w uzdrowiskach były realizowane w czterech podmiotach leczniczych będących zakładami lecznictwa uzdrowiskowego²⁰, funkcjonujących na terenie dwóch z 36 powiatów²¹.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. z tego rodzaju rehabilitacji nie skorzystał żaden z mieszkańców powiatów lublinieckiego i miasta na prawach powiatu Świętochłowice.

Z pozostałych powiatów (miast na prawach powiatu) z leczenia w ramach rehabilitacji pocovidowej uzdrowiskowej skorzystało od jednego (powiat kłobucki i miasto powiat Chorzów) do 44 pacjentów (miasto powiat Bielsko-Biała). Dostęp do rehabilitacji (mierzony w przeliczeniu na liczbę osób ubezpieczonych) kształtował się pomiędzy 0,0% do 0,036% dla pacjentów powiatu pszczyńskiego.

¹¹ 66 osób wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 507 osób wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹² 237 632 zł wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 2 271 228 zł wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹³ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. rehabilitację pocovidową w trybie stacjonarnym prowadziło siedem podmiotów leczniczych.

¹⁴ 229 osób wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 1 483 osoby wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹⁵ 1 090 212 zł wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 6 861 436 zł wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹⁶ Wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. fizjoterapię w warunkach ambulatoryjnych prowadziło 13 podmiotów leczniczych.

¹⁷ 154 osoby wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 523 osoby wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹⁸ 68 326 zł wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. i 387 109 zł wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

¹⁹ Świadczenia rehabilitacji pocovidowej psychiatrycznej udzielane były wyłącznie w 2022 r.

²⁰ W dwóch w powiecie pszczyńskim (w Goczałkowicach-Zdroju) i dwóch w powiecie cieszyńskim (w Ustroniu).

²¹ Województwo śląskie podzielone było na 17 powiatów i 19 miast na prawach powiatu.

Rehabilitacja pocovidowa w trybie stacjonarnym, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., realizowana była w 10 podmiotach leczniczych²² funkcjonujących na terenie siedmiu powiatów. Z tego rodzaju rehabilitacji pocovidowej skorzystało od siedmiu (powiat zawierciański) do 136 pacjentów (miasto powiat Bielsko-Biała). Dostęp do rehabilitacji (mierzony w przeliczeniu na liczbę osób ubezpieczonych) kształtował się pomiędzy odpowiednio na poziomie 0,007% do 0,084%.

W trybie ambulatoryjnym świadczenia rehabilitacji pocovidowej realizowane były w 24 podmiotach leczniczych²³, funkcjonujących na terenie 17 powiatów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. z tego rodzaju rehabilitacji nie skorzystał żaden z mieszkańców powiatów: myszkowskiego, raciborskiego i bieruńsko-łędzkiego. Z pozostałych powiatów (miast na prawach powiatu) z rehabilitacji w ramach ambulatoryjnej rehabilitacji pocovidowej skorzystało od jednego (powiat zawierciański i miasta na prawach powiatu: Piekary Śląskie, Świętochłowice, Żory) do 93 pacjentów (miasto Katowice). Dostęp do rehabilitacji (mierzony w przeliczeniu na liczbę osób ubezpieczonych) kształtował się pomiędzy 0,0% do 0,069% dla pacjentów powiatu częstochowskiego.

(akta kontroli str. 231-241)

Jak wyjaśniła Z-ca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *Świadczenia rehabilitacji pocovidowej zostały zabezpieczone poza postępowaniami w trybie konkursu ofert, nie było wyznaczonych obszarów kontraktowania. Przyjęto zasadę, że wszystkie wnioski wpływające do Oddziału były poddawane analizie zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Na kolejnym etapie analizy wniosków w zakresie fizjoterapii ambulatoryjnej dokonywano weryfikacji wniosków pod względem dostępności do świadczeń w poszczególnych powiatach.*

Pacjenci zainteresowani programem rehabilitacji pocovidowej byli informowani o możliwości skorzystania z tego świadczenia na terenie całego województwa śląskiego, a także poza jego rejonem. Wielu pacjentów zgłaszało chęć odbycia tego świadczenia w wybranych przez siebie uzdrowiskach poza województwem śląskim. W celu zapewnienia dostępności do świadczeń rehabilitacji pocovidowej podejmowaliśmy następujące działania:

- *umieszczenie na Portalu SZOI Uzdrowiskowym oraz Portalu Świadczeniodawców komunikatów dla świadczeniodawców oraz informacji dla świadczeniobiorców na stronach internetowych Śląskiego OW NFZ;*
- *publikacja i bieżąca aktualizacja wykazów na stronie internetowej oddziału, aby udostępnić pacjentom informacji o miejscach udzielania świadczeń w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w których realizowana będzie rehabilitacja pacjentów po przebytej chorobie COVID-19;*
- *udzielanie informacji telefonicznych, pisemnych na zapytania pacjentów i podmiotów medycznych realizujących świadczenia;*
- *kontakt ze świadczeniodawcami w celu ułatwienia pacjentom skorzystania z rehabilitacji (wpisania na listę oczekujących, poinformowanie pacjenta jakie dokumenty powinien przesłać wraz ze skierowaniem).*

Ponadto wskazała, że: Z uwagi na charakter świadczenia, nie dysponowaliśmy danymi pozwalającymi na prowadzenie analizy, ze względu na nieprzewidywalność choroby. W związku z powyższym nie było możliwości przeprowadzenia typowej analizy na podstawie obiektywnych przesłanek, brak możliwości oszacowania grupy docelowej. Rozpatrując wnioski świadczeniodawców każdorazowo

²² W powiatach pszczyńskim, bielskim, cieszyńskim, tarnogórskim, gliwickim oraz miastach na prawach powiatu Rybniku i Gliwicach).

²³ W powiatach: pszczyńskim, mikołowskim, bielskim, cieszyńskim, żywieckim, kłobuckim, częstochowskim, myszkowskim, lublinieckim, rybnickim, tarnogórskim oraz miastach na prawach powiatu: Katowicach, Chorzowie, Siemianowicach Śląskich, Częstochowie, Rybniku, Dąbrowie Górniczej, Jaworznie).

przeprowadzaliśmy analizy realizacji przedmiotowych świadczeń w odniesieniu do liczby osób oczekujących na rehabilitację pocovidową u świadczeniodawców wykazanych w Wykazie podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących rehabilitację pacjenta po przebytej chorobie COVID-19 oraz do liczby świadczeniodawców realizujących przedmiotowe świadczenia na danym obszarze woj. śląskiego, uwzględniając jednocześnie poziom realizacji świadczeń w ramach umów podstawowych.

(akta kontroli str. 21, 24-26)

3. Zadania związane z rozpatrywaniem wniosków realizatorów rehabilitacji pocovidowej i wpisaniem ich do Wykazu podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących rehabilitację świadczeniobiorcy po przebytej chorobie COVID-19²⁴ oraz sprawozdawaniem i rozliczaniem świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 finansowanych ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 realizowane były przez pracowników Wydziałów: ds. Służb Mundurowych, Świadczeń Opieki Zdrowotnej i Księgowości.

(akta kontroli str. 242-311)

Jak wyjaśniła Z-ca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *W Oddziale nie było konieczności ani też możliwości wydzielenia komórek organizacyjnych ponieważ wiązałoby się to ze zmianą organizacyjną oddziału. Podział zadań nastąpił zgodnie z kompetencją poszczególnych komórek merytorycznych i zakresami obowiązków pracowników oddziału.*

Przygotowanie i realizacja przedmiotowych zadań opierała się na:

- zarządzeniach Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (z późn. zm.);*
- wprowadzonym systemie informatycznym umożliwiającym sprawozdanie i rozliczanie przedmiotowych świadczeń;*
- informacjach przekazywanych na wideokonferencjach prowadzonych przez Centralę NFZ.*

(akta kontroli str. 26-27)

4. Informacja o możliwości uczestniczenia w realizacji Programu zamieszczona została na Portalu SZOI²⁵ oraz Portalu SZOI Uzdrawiskowym.

(akta kontroli str. 151-152, 536-537)

Do świadczeniodawców posiadających umowy zawarte z Oddziałem w rodzaju lecznictwo uzdrawiskowe skierowano, drogą e-mailową, zapytania o możliwość przystąpienia do realizacji świadczeń.

(akta kontroli str. 154-173)

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *Ze względu na dużą liczbę świadczeniodawców realizujących umowy w rodzaju rehabilitacja lecznicza potencjalnie mogących przystąpić do programu Dział kontraktowania w rodzaju rehabilitacja lecznicza zgodnie z poleceniem Centrali zamieścił na portalu świadczeniodawcy komunikat w przedmiotowej sprawie. Wystawienie komunikatu na portalu świadczeniodawcy zapewniło obligatoryjne zapoznanie się z treścią komunikatu wszystkich świadczeniodawców.*

(akta kontroli str. 59)

²⁴ Dalej: Wykaz podmiotów.

²⁵ System Zarządzania Obiegiem Informacji.

W 2021 r. do realizacji Programu zgłosiły się cztery²⁶ zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, z którymi zakontraktowano udzielanie świadczeń w zakresie rehabilitacji pocovidowej. W 2022 r. nie wpłynęło żadne zgłoszenie.

Do udzielania świadczeń w zakresie rehabilitacji pocovidowej prowadzonej w trybie stacjonarnym w 2021 r. zgłosiło się 17 świadczeniodawców²⁷, z których 15 spełniało wymagania formalne udziału w Programie. W przypadku 12 świadczeniodawców pozytywnie zweryfikowano złożone oświadczenia o spełnieniu warunków udzielania świadczeń. Udzielanie świadczeń zakontraktowano z 10 świadczeniodawcami. W 2022 roku do Oddziału nie wpłynęło żadne zgłoszenie.

Do realizacji świadczeń w zakresie pocovidowej fizjoterapii ambulatoryjnej zgłosiło się 36 świadczeniodawców²⁸, z których 34 spełniało wymagania formalne, a u 29 pozytywnie zweryfikowano złożone oświadczenia o spełnieniu warunków udzielania świadczeń. Udzielanie świadczeń w tym zakresie w 2021 r. zakontraktowano z 24 podmiotami.

W roku 2022 z dwoma kolejnymi świadczeniodawcami (z trzech podmiotów, które zgłosiły się do udziału w Programie i spełniały wszystkie wymogi) zakontraktowano realizację świadczeń w zakresie fizjoterapii ambulatoryjnej.

Świadczenia w zakresie rehabilitacji psychiatrycznej zakontraktowano z jednym podmiotem²⁹, który zgłosił się do udziału w Programie w 2022 r.

(akta kontroli str. 313-314)

Wszyscy świadczeniodawcy, z którymi zakontraktowano udzielanie świadczeń rehabilitacji pocovidowej, zostali wpisani do Wykazu podmiotów.

(akta kontroli str. 554-592)

Weryfikacji spełniania przez świadczeniodawców wymogów w zakresie organizacji udzielania świadczeń, personelu, wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną Oddział dokonywał poprzez ocenę pod względem formalnym i merytorycznym składanych przez świadczeniodawców oświadczeń, informacji i wykazów potwierdzających spełnienie wymagań, określonych w zarządzeniach Prezesa NFZ w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19³⁰.

(akta kontroli str. 29-32, 540-544)

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *w związku z sytuacją epidemiologiczną nie prowadzono weryfikacji miejsc udzielania świadczeń.*

(akta kontroli str. 31)

W wyniku analizy przedłożonej w toku kontroli dokumentacji potwierdzono spełnianie przez podmioty wymagań określonych w zarządzeniach Prezesa NFZ do realizacji Programu rehabilitacji pocovidowej.

(akta kontroli str. 340-551)

²⁶ Z siedmiu, z którymi Oddział zawarł umowę o udzielanie świadczeń w rodzaju: lecznictwo uzdrowiskowe.

²⁷ Z 287 świadczeniodawców posiadających zawartą z Oddziałem umowę o udzielanie świadczeń w rodzaju: rehabilitacja lecznicza.

²⁸ Z 233 świadczeniodawców posiadających zawartą umowę o udzielanie świadczeń w rodzaju fizjoterapia ambulatoryjna.

²⁹ Ze 149 świadczeniodawców posiadających zawartą z Oddziałem umowę o udzielanie świadczeń w rodzaju: opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

³⁰ W zależności od rodzaju udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej.

5. Na podstawie Wykazu podmiotów prowadzonego przez Dyrektora Oddziału, według stanu na dzień 1 grudnia 2021 r. i 1 marca 2022 r., ustalono, że zawierał on aktualne informacje dotyczące świadczeniodawców realizujących w województwie śląskim świadczenia w ramach Programu rehabilitacji pocovidowej.

(akta kontroli str. 554-592)

6. Świadczenia sprawozdawane przez podmioty lecznicze do Oddziału były weryfikowane przez centralne reguły weryfikacyjne, opracowane i dostępne na stronie internetowej Centrali NFZ.

Świadczenia rehabilitacji pocovidowej były kwestionowane przez następujące reguły (kod i komunikat błędu):

w 2021 roku:

- 50401020 *Nie podano danych dot. świadczeniodawcy wystawiającego zlecenie,*
- 50601048 *Brak przesłanek uzasadniających przyjęcie bez skierowania, dla zestawów świadczeń ambulatoryjnych.*

w 2022 roku:

- 50606005 *Nakładanie się świadczeń rozliczanych osobodniami u różnych Świadczeniodawców dla tego samego pacjenta,*
- 51313010 *Procedury ICD-9: @1 nie mogą być wybrana we wskazanym okresie czasu,*
- 50314067 *Nie przekazano danych o dokumencie potwierdzającym uprawnienia dodatkowe @1,*
- 51005026 *Dla świadczenia nie wykazano wymaganej przyczyny,*
- 50314059 *Przekazane uprawnienia dodatkowe dotyczą tylko określonych zakresów świadczeń rehabilitacji leczniczej,*
- 50314062 *Sprawozdane świadczenia (rodzaj świadczeń) nie uprawniają do wpisania uprawnienia dodatkowego: @1,*
- 50314063 *Sprawozdane świadczenia(zakres świadczeń) nie uprawniają do wpisania uprawnienia dodatkowego: @1,*
- 50314069 *Sprawozdane świadczenia (typ umowy) nie uprawniają do wpisania uprawnienia dodatkowego: @1*
- 50601048 *Brak przesłanek uzasadniających przyjęcie bez skierowania, dla zestawów świadczeń ambulatoryjnych,*
- 51608040 *Limit wykonanych świadczeń dla danego pacjenta w ramach świadczeniodawcy został przekroczony,*
- 51618015 *Wielokrotne wykonanie świadczenia w tym samym dniu w ramach świadczeniodawcy.*

(akta kontroli str. 33-34, 593)

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *W Śląskim Oddziale Funduszu przesyłane przez świadczeniodawców świadczenia są weryfikowane do 24 godzin od ich zaimportowania do systemu informatycznego, jak również po każdym zakończonym kwartale narastająco od początku roku.*

Świadczenia zakwestionowane przez ww. reguły weryfikacji nie są rozliczane. Mogą zostać zafakturowane dopiero po dokonaniu przez świadczeniodawcę ich poprawy oraz ponownej przesyłce do systemu informatycznego Oddziału.

(akta kontroli str. 33-34)

Na wybranej próbie 64 dowodów księgowych złożonych przez świadczeniodawców udzielających świadczeń rehabilitacji pocovidowej, w miesiącach czerwiec 2021 r. oraz luty, marzec i kwiecień 2022 r., ustalono że należności za udzielanie tych świadczeń wypłacone zostały przez Oddział z dotrzymaniem siedmiodniowego terminu od dnia otrzymania prawidłowych dokumentów rozliczeniowych.

(akta kontroli str. 594-792)

7. W okresie objętym kontrolą do Oddziału wpłynęło 11 skarg związanych z rehabilitacją pocovidową. Cztery skargi przekazano do rozpatrzenia zgodnie z właściwością (trzy do innych oddziałów wojewódzkich NFZ i jedną do podmiotu leczniczego – skarga dotyczyła pobytu na oddziale rehabilitacji).

Skargi rozpatrzone przez Oddział dotyczyły odmowy realizacji rehabilitacji pocovidowej, w tym sześć w warunkach stacjonarnych (podmioty uzdrowskowe) i jedna w warunkach domowych. Cztery skargi dotyczące odmowy przyjęcia na rehabilitację pocovidową uznano za zasadne.

Skargi rozpatrzono (przekazano zgodnie z właściwością) w terminach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³¹ oraz zarządzeniu Nr 31/2010/DSS Prezesa NFZ z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie rozpatrywania skarg i wniosków w Narodowym Funduszu Zdrowia³².

(akta kontroli str. 800-804)

8. Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: *z uwagi na włączenie z dniem 1 czerwca 2019 r. wydziałów kontroli OW NFZ do struktury Departamentu Kontroli Centrali NFZ, Oddział nie przeprowadzał kontroli w podmiotach leczniczych. Nie wnioskował również o przeprowadzenie kontroli realizacji świadczeń rehabilitacji pocovidowej do Centrali Funduszu.*

(akta kontroli str. 34-35)

9. W związku z decyzją Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2022 r. o zakończeniu finansowania świadczeń rehabilitacji pocovidowej Oddział, pismami z dnia 6 kwietnia 2022 r., polecił świadczeniodawcom realizującym świadczenia w zakresie rehabilitacji dla świadczeniobiorców po przebytej chorobie COVID-19, dokonanie weryfikacji kolejki osób oczekujących na rehabilitację COVID 19. Polecono również, w sytuacji gdy uzdrowiska nie miały możliwości zrealizowania wszystkich skierowań do 30 czerwca 2022 r., poinformowanie osób o możliwości podjęcia przez nich leczenia w innej placówce medycznej.

Według stanu na 19 maja 2022 r. liczba pacjentów którzy oczekiwali na udzielenie świadczeń rehabilitacji pocovidowej wynosiła: 108 w trybie uzdrowskowym i 49 w trybie stacjonarnym.

(akta kontroli str. 186-189, 205-225)

W czerwcu 2022 r., w związku z dużą liczbą pacjentów oczekujących na udzielenie świadczeń rehabilitacji, Oddział zwrócił się do innych uzdrowsk z zapytaniem o możliwość przyjęcia pacjentów na rehabilitację.

(akta kontroli str. 219-220)

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych: (...) *informowaliśmy pacjentów, którzy przeszli COVID-19 o możliwości odbycia po 30 czerwca 2022 roku rehabilitacji w ramach umów podstawowych w zakresie rehabilitacji ogólnoustrojowej, kardiologicznej, pulmonologicznej w trybie stacjonarnym oraz w ramach fizjoterapii ambulatoryjnej i domowej.*

W rozmowach telefonicznych z 10.06.2022 r. świadczeniodawcy udzielający świadczeń rehabilitacji pocovidowej w zakładach lecznictwa uzdrowskowego poinformowali, że do 30.06.2022 r. wszystkim oczekującym pacjentom zostaną udzielone świadczenia.

(akta kontroli str. 37, 62)

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.

³² Dz. Urz. NFZ z 2015 r. poz.33 ze zm.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Oddział, przy weryfikacji wniosków o wpis do Wykazu podmiotów, wprowadził dodatkowe warunki do udziału w realizacji Programu rehabilitacji pocovidowej dotyczące poziomu zabezpieczenia realizacji świadczeń na określonym terenie oraz bieżącą realizację świadczeń, pomimo że w zarządzeniach Prezesa NFZ w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, nie wskazano podstaw wyłączenia świadczeniodawców z możliwości realizacji Programu z ww. powodów.

W zakresie przyczyn odmowy wpisania świadczeniodawców do Wykazu podmiotów, pomimo spełniania przez nich wszystkich wymagań określonych w zarządzeniach Prezesa NFZ, Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych wyjaśniła: *Nie ograniczaliśmy dostępu do świadczeń w ramach programu rehabilitacji po przebytej chorobie COVID-19. Odmowy wpisania do Wykazu podmiotów wykonujących działalność leczniczą podmiotów realizujących rehabilitację świadczeniobiorcy po przebytej chorobie COVID-19 w warunkach stacjonarnych wynikały przede wszystkim z faktu, że świadczeniodawcy przedstawiali potencjał wynikający z zawartych już umów z Oddziałem na świadczenia zdrowotne, natomiast w warunkach ambulatoryjnych zabezpieczona była dostępność na wskazanych obszarach przy jednoczesnym braku zainteresowania pacjentów tą formą leczenia. Jesteśmy zobowiązani do finansowania świadczeń realizowanych w ramach zawartych już umów oraz zapewnienia do nich właściwego dostępu dla osób ubezpieczonych. Świadczenia na rzecz osób po przebytej chorobie COVID-19 finansowane były z odrębnych źródeł i mogły być realizowane wyłącznie w przypadku posiadania przez podmioty lecznicze dodatkowego potencjału (tj. personelu i łóżek) nieobjętych podstawowymi umowami.*

(akta kontroli str. 524-529)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, ze względu na jej nieusuwalny charakter oraz zakończenie realizacji Programu rehabilitacji pocovidowej, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, 21 października 2022 r.

Kontroler
Beata Pękuł
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

.....